IL-LEĠĠENDA ta' SAN ĠUŻEPP
LEĠĠENDI ta' Patri Ġuże` Delia S.J.
(L-ortografija tħalliet kif kienet miktuba meta nħareġ il-ktieb, fis-sena 1964)

Smajtha kont għadni tfajjel,
Bejn seba' u disa' snin,
Meta ma' ħuti ċkejkna
Dwar ommi miġburin,

Fil-għaxijiet sajfija,
Fuq l-għatba f'bieb id-dar,
Kienet tgħidilna storja
Kif l-omm taf tgħid liż-żgħar.

Niftakar dawk l-istejjer
Kienu jqanqluni sħiħ,
U dejjem baqgħu f'moħħi,
Sal-lum, li bdejt nixjieħ.

"Hemm fuq," hekk darba ommi,
L-istorja tagħha bdiet;
"Lil hinn mill-kwiekeb bojod,
Li jiddu fis-smewwiet,

Hemm belt ta' ġmiel li jsaħħar,
Fejn jgħammru l-Qaddisin,
W eluf ta' Anġli jtiru
Ġwenħajhom imdehbin."

Niftakar ... b'ħarsti msammra
Hemm fuq, fl-ikħal tan-nir,
Ħassejt tiġri ma' ġismi
Bħal rogħda ta' tferfir.

Stħajjilt qed nisma' fuqi
L-għana ta' l-Anġli għaddej,
U d-daqq ta' l-arpi tagħhom
Jidwi fis-skiet tal-lejl'.

Ommi ssoktat; leħenha
Kien ħiemed, ħelu benna.
"M'hemmx belt tħabbatha magħha,
Dil-belt jisimha l-ġenna.

It-toroq, fidda u deheb
U ġawhar, id-djar tagħha,
Smeraldi u lapislażżli
Is-swar li jduru magħha.

U l-ward li fiha jbexxaq,
Fil-ħmiemel imżewqin,
Għandu kull lewn u fwieħa
Ta' balzmu u ġiżimin.

Dil-belt, bnieha Alla għalina,
Għal dawk l-erwieħ tajbin,
Li jobdu 'l ommhom dejjem,
U jħobbu lill-Bambin.

Biex tidħol, hemm bieb ċkejken;
Minnu jgħaddu l-erwieħ,
Għassies tal-bieb, San Pietru,
Bil-ktieb u bil-muftieħ.

U l-ebda ruħ ma tidħol
'Kk isimha mhux f'dal-ktieb,
Fejn hemm tal-ħajja mniżżla
l-egħmil, kull kelma u ħsieb.

Kull min itemm dil-ħajja,
F'dal-bieb itir u jmur,
M'hemmx ħliefu għad-dħul tal-ġenna,
Madwarha kemm iddur.

Issa, ġara li darba,
Fil-ġonna hemm fuq mistura,
Fost dawk l-erwieħ qaddisa,
Fl-hena u t-talb miġbura,

Xi anġli ftit fuq tagħhom
Għajnejhom miftuħin,
Intebħu b'xi wċuh ġodda
Imħallta mat-tajbin.

Mill-mixja, mill-imġieba,
Mill-ħarsa tagħhom tbeżża',
Kellhom xeħta ta' wieħed
Minn kull qdusija mneżża'.

Tħassbu l-Anġli u 'l sħabhom,
Dlonk għarrfu b'din il-ġrajja,
Kulħadd ried b'għajnejh jara,
U ttajru qtajja', qtajja'.

U raw ... M'għandniex xi ngħidu,
Ilkoll inqatgħu sewwa;
Għax ħadd ma seta' jfisser
Kif daħlu u kienu hemm ġewwa.

U hemm fuq, għat-tieni darba,
Fil-għoli tas-smewwiet,
Mal-Qaddisin u l-Anġli
F'ħin wieħed qam l-inkwiet.

"Nistaqsu lil San Pietru.
Hu biss tal-bieb is-sid.
Hu biss jista' jgħidilna,
Xi jfisser dat-taħwid."

San Pietru stagħġeb, tbikkem,
U ħalef darba, tnejn,
Li dawk l-ucuh ta' forka,
Ma kien jaf bihom xejn.

Ftehmu għalhekk li jagħmlu
L-għassa mal-belt bil-lej',
Biex jekk xi logħob qed jiġri,
Jikxfu minn mnejn hu ġej.

Xterdu mar-rkejjen kollha,
Madwar is-swar għoljin,
U qagħdu jgħassu siekta
Fis-siġar moħbijin.

Daqq nofs il-lejl tal-ġenna ...
Kien hemm dlam ċappa u skiet.
Kien spiċċa d-daqq ta' l-arpi
U għanjet il-anġli ntfiet.

F'daqqa, fuq iċ-ċint wieqaf,
Fil-għoli ta' l-iswar,
Fuq naħa waħda mwarrba,
Tħares lejn nofs in-nhar,

Deher bħal dell ta' bniedem,
Imleflef f'mantar skur,
Donnu qed jgħin 'il wieħed
Tiela' minn barra s-sur.

Imbagħad kif ġibdu fejnu,
Niżżlu, b'sellum, fil-ġenna.
U raġa' dar fuq ieħor,
Li wrajh kien qed jistenna.

Ħaseb li f'dax-xogħol moħbi,
Ma kien hemm ħadd jarah,
Ghax kulfejn timrah ħarstu,
Kien kollox skiet u baħħ.

Imma, ftit bogħod, fis-siġar,
Kien hemm l-Anġli moħbija,
Raw kollox ... W issa fehmu
Min kien ta' kollox ħtija.

"Min hu" staqsew, "minn fostna
Li għandu stonku u ħila,
Idaħħal nies ġol-ġenna
Ta' xejra hekk qalila?"

Ferfru ġwenħajhom l-Anġli,
U għemżu lil xulxin,
Kif l-Anġli jafu jegħmżu
B’sinjal ta’ xi ftehim.

U lkoll dlonk qatta waħda
Taru għal fuq is-sur,
U jaqbdu u jaħfnu ‘l- ħati
Imleflef f’mantar skur.

Jikxfulu wiċċu mgħotti,
Biex jikxfu dan min kien,
U kesħu l-Anġli u tbikkmu,
“Oh!” għajtu lkoll flimkien.

Kien San Ġużepp il-ħati,
Ir-raġel ta’ Marija,
Mogħni b’setgħat is-sema,
B’kull barka u b’kull qdusija.

Għal ftit infixlu u tħawdu
Tas-sema dawk l-erwieħ.
U ltaqgħu biex bejniethom
Jaraw x’ser jagħmlu bih.

Qatgħuha li ‘l Ġużeppi,
Malajr ġuri jgħadduh,
Biex skond il-ħaqq u s-sewwa,
Dak li jistħoqqlu jtuh.

U deher Ġużeppi ġwejjed,
Quddiem dawk l-Imħallfin.
Kien hemm San Pawl, San Pietru ...
U Anġli u Qaddisin.

Semgħu ta’ l-Anġli x-xilja
U ‘x-xhud għal wieħed, tnejn:
L-erwieħ li ġew imniżżla,
Minn fuq l-ħajt bil-lejl.

Imbagħad tkellem Ġużeppi,
Bla ħabi u bla taħwid:
“Hu minnu kulma smajtu
U m’għandi xejn x’inżid.

Biss kulma għamilt, għamiltu,
Għax dawn l-erwieħ ħabbewni
U dejjem l-ikbar qima
F’ħajjithom fl-art urewni.

Fil-mewt ridt inpattilhom,
U ridt inġibhom miegħi,
Għax qatt għadu ma nstama’
Li ntilef devot tiegħi.

Issa nħalli f’idejkom
Agħmlu li tridu bija.”
Dejjem ħabbejt is-sewwa
U naf li għandi ħtija.”

Hawn l-Imħallfin bejniethom,
Tkellmu minn taħt l-ilsien,
Kulħadd bħal donnu tħawwad,
Kulħadd bħal deher ħosbien.

Sa fl-aħħar donnhom ftehmu
U raġa’ waqa’ s-skiet,
U jqum San Pietru fosthom,
Biex igħid l-aħħar kelmiet.

“Il-provi lkoll smajtuhom,
Ix-xhieda u ‘l-mixli wkoll.
Li San Ġużepp hu ħati,
Narawh biċ-ċar ilkoll.

Il-liġi għal kulħadd waħda,
Mal-ħtija tiġi l-piena.
Il-ħaqq dan jitlob minna
U l-ħaqq ma jafx bi ħniena.

Għalhekk il-lum qtajnieha
Li San Ġużepp minn magħna
Jitlaq u jħalli l-ġenna,
Din hi s-sentenza tagħna."

Siket. U lejn Ġużeppi,
Kulħadd dawwar għajnejh;
Hu dejjem ħiemed, ġwejjed,
Kien wieqaf fuq riġlejh.

Imbagħad fetaħ kemm fommu,
U tkellem b'leħen sħiħ:
"Jekk dan titlob il-liġi,
Jien nitlaq minnufih.

Imma jekk nitlaq jiena,
Irrid 'il marti miegħi.
Irrid ukoll 'il ibni,
Għax dak hu b'liġi tiegħi."

Faqqgħu donnhom sajjetta
Ta' San Ġużepp il-kliem,
U Pietru ħa nifs qawwi,
U tkellem minn quddiem:

"Le, qatt ma jkun li minna,
Jitbegħdu minn ġol-ġenna,
Ġesu` u Marija, Ommna,
Fejn qalbna biss tithenna.

Ibqa', Ġużeppi, ibqa',
Kulma għedna tqisu xej'.
Aħfrilna talli nqasna,
F'gieħ l-isem tal-Mulej."

Tbissem Ġużeppi u wieġeb:
"Nibqa'; imma wegħduni,
Li biex lil ħbiebi ngħinhom,
Hemm fuq is-sur tħalluni."

Kulhadd qal iva, u wettaq
Bil-ħalfa kulma tenna ...
W għadu sal-lum Ġużeppi,
Bil-lejl, fuq swar il-ġenna,

Italla' u jgħin u jdaħħal
Lil ħbiebu li fit-talb,
Dejjem fittxew għajnuntu,
Dejjem semmewh bil-qalb.

"Għaliex" w hawnhekk l-istorja,
Ommi ġiebet fit-tmiem.
"Lil San Ġużepp min jitlob,
Hu żgur li jmut fis-sliem.

Għax qatt ma nstama' darba
Li min fil-bżonn dar lejh,
Baqa' miċhud minn ħnientu
U safa' b'xejn f'idejh."